Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
— Педагошка Служба - Sherbimi Pedagogjik —
Скопје - Shkup

Примено: Pranuar:		18-02-2026	
Орг. Един. Njesia Org	Број: Numer:	Прилог: Shtojcë:	Вредност: Vlerë:

Бр. 09-170/18
17.02.2026

Министерство за образование и наука - Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkencës - Byroja e Zhvillimit të Arsimit
Ministry of Education and Science – Bureau for development of education

26-49/50

До: Министерство за образование и наука
- Педагошка служба

Предмет: Образложено мислење
Врска: Барање мислење бр. 26-49/40 од 28.1.2026 год.

Почитувани,

Бирото за развој на образованието согласно Вашето барање за давање образложено мислење за ракописи за учебник **(бр. 26-49/40 од 28.1.2026 год.)**, формираше Комисија **(Решение бр. 02-170/3 од 2.2.2026 год.)** за давање мислење за ракописи за учебник, и тоа:
АЛБАНСКИ ЈАЗИК за VIII одделение во четири учебници со (**шифра 5, 6, 7 и 8**) во деветгодишното основно образование.

Комисијата внимателно го разгледа доставените ракописи и го дава следното мислење во прилог.

Со почит,

Drejtuar: Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës
- Shërbimi Pedagogjik

Lënda: Mendim i arsyetuar profesional
Lidhja: Kërkesë për mendim nr.26-49/40 të datës 28.1.2026

Të nderuar,

Byroja e Zhvillimin të Arsimit sipas Kërkesës suaj të parashtruar për dhënien e një mendimi të arsyetuar për dorëshkrim të teksteve shkollore **(nr.26-49/40 të datës 28.1.2026,** formoi komision **(Vendimi nr. 02-170/3 më 2.2.2026)**, për dhënie mendimi për dorëshkrim të teksteve shkollore:
GJUHË SHQIPE për klasën VIII me katër dorëshkrime **(shifra 5, 6, 7 dhe 8)** në arsimin fillor nëntëvjeçar.

Komisioni shqyrtoi me kujdes dorëshkrimet e dorëzuara dhe jep mendimin e mëposhtëm në shtojcë.

Me respekt,

ПРИЛОГ/SHTOJCË: Стручно мислење/Mendim profesional

Изготвил/Përgatiti: Комисија со Решение /Komisioni me Vendim **бр/nr. 02-170/3** од/ të datës **2.2.2026**

Одобрил/Miratoi: Ajshe Ajrulai, раководител на сектор/ udhëheqëse sektori

ДИРЕКТОР / DREJTOR

м-р Милка Тримчевска

170/18

Министерство за образование и наука - Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkencës - Byroja e Zhvillimit të Arsimit
Ministry of Education and Science – Bureau for development of education

Бирото за развој на образованието изготви образложено мислење за ракописи за учебник, врз основа на пропишани критериуми во *Методологијата за вреднување на учебник* за:

1. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК** за VIII одделение во основното образование **–** (шифра 5)

Во врска со усогласеност на содржината на ракописот за учебник со наставната програма по Албански јазик за осмо одделение во основното образоание, во ракописот не се дефинирани ниту именувани програмските подрачја како што се: ЈАЗИК И КОМУНИКАЦИЈА, ЛИТЕРАТУРА, ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ и МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ.
Темите и содржините (и поимите) не се именувани како што се предвидени во наставната програма а исто така недостасуваат некој од нив, како што се: *Наука за јазикот*; Во **Лексика** недостасуваат поимите: *интернационализми, англизми, турцизми, варваризми;* Во **Читање со разбирање** недостасуваат содржините: *Читање со разбирање посложени и подолги текстови* и *Читање и толкување посложени нелинеарни текстови;* Во програмската подрачје ЛИТЕРАТУРА , ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ недостасуваат содржините: *Народната литературата*, *Раскажување и прераскажување*, *Составување говор*, *Креативно пишување* и *Дебатирање.*

Доставениот ракопис за учебникот следи некои методи, дидактички упатства и активности за реализација на стандардите за оценување според одобрената наставна програма.

Врз основа на горенаведеното, констатираме дека ракописот на учебникот не ги исполнува сите критериуми во однос на прилагодувањето со наставната програма.

Бирото за развој на образованието **не дава позитивно мислење** за овој ракопис.

Byroja për Zhvillim të Arsimit përgatiti mendim të arsyetuar profesional për dorëshkrim të tekstit shkollo bazë të kritereve të përcaktuara në *Metodologjinë për vlerësimin e teksteve shkollor,* për:

1. **GJUHË SHQIPE** për klasën VIII në shkollën fillore - (shifra 5)

Lidhur me harmonizimin e përmbajtjeve të doreshkrimit të tekstit shkollor me programin mësimor të lëndës së gjuhës shqipe për klasën e tetë në arsimin fillor, në doreshkrim nuk janë definuar e as emërtuar fushat programore siç janë: GJUHË DHE KOMUNIKIM, LETËRSI, TË SHPREHURIT DHE KRIJIMTARI dhe NJOHURI MEDIATIKE.
Temat dhe as përmbajtjet (dhe nocionet) nuk janë emërtuar ashtu siç janë paraparë në programin mësimor, ndërsa disa prej tyre nuk janë paraparë fare në doracak, të tilla si: *Shkenca për gjuhën;* Te **Leksiku** mungojnë nocionet: *ndërkombëtarizmat, anglicizmat, orientalizmat, barbarizmat;* Te **Të lexuarit me të kuptuar** mungojnë përmbajtjet: *Të lexuarit me të kuptuar i teksteve të gjata dhe komplekse* dhe *Të lexuarit dhe interpretimi iteksteve komplekse dhe jolineare;* Te fusha programore LETËRSI, TË SHPREHURIT DHE KRIJIMTARIA mungojnë përmbajtjet: *Letërsia popullore*, *Tregimi dhe ritregimi; Hartimi i një fjalimi; Të shkruarit kreativ* dhe *Debati;*

Dorëshkrimi i dorëzuar për tekst shkollor ndjek disa metoda, udhëzime didaktike dhe aktivitete përkatëse për realizimin e standardeve për vlerësim sipas programit të miratuar mësimor.

Në bazë të asaj që u tha më lartë, konstatojmë se dorëshkrimi për tekst shkollor nuk i plotëson të gjitha kriteret në raport të përshtatjes me programin mësimor.

Byroja e Zhvillimit të Arsimit **nuk jep mendin pozitiv** për këtë doreshkrim.

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
Republic of North Macedonia

Ул. „Руѓер Бошковиќ" бр. 20, Скопје
Rr. "Rugjer Boshkoviq" nr. 20, Shkup
St. "Rugjer Boshkovikj" nr. 20, Skopje

+389 2 3064 131
www.bro.gov.mk

2. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК** за VIII одделение во основното образование – (шифра 6)

Во врска со усогласеност на содржината на ракописот за учебник со наставната програма по Албански јазик за осмо одделение во основното образоание, во ракописот ги има дефининари и именувани сите теми/наставни подрачја како што се: ЈАЗИК И КОМУНИКАЦИЈА, ЛИТЕРАТУРА, ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ и МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ. Содржините (и поимите), исто така, се именувани како што се предвидени во наставната програма.

Доставениот ракопис за учебникот следи некои методи, дидактички упатства и релевантни активности за соодветна реализација на стандардите за оценување според одобрената наставна програма и мотивираат критичко размислување кај учениците.

Врз основа на горенаведеното, констатираме дека ракописот на учебникот ги исполнува критериуми во однос на прилагодувањето со наставната програма. Бирото за развој на образованието **дава позитивно мислење** за овој ракопис.

3. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК** за VIII одделение во основното образование – (шифра 7)

Во врска со усогласеност на содржината на ракописот за учебник со наставната програма по Албански јазик за осмо одделение во основното образоание, во ракописот ги има дефининари и именувани сите теми/наставни подрачја како што се: ЈАЗИК И КОМУНИКАЦИЈА, ЛИТЕРАТУРА, ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ и МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ. Содржините (и поимите) се именувани како што се предвидени во наставната програма но во **Изразување и творење** недостасува содржината *Барање/молба.*

2. **GJUHË SHQIPE** për klasën VIII në shkollën fillore-(shifra 6)

Lidhur me harmonizimin e përmbajtjeve të dorëshkrimit të tekstit shkollor me programin mësimor të lëndës së gjuhës shqipe për klasën e tetë në arsimin fillor, në dorëshkrim janë të definuara dhe të emërtuara të gjitha temat/fushat programore siç janë: GJUHË DHE KOMUNIKIM, LETËRSI, TË SHPREHURIT DHE KRIJIMTARI dhe NJOHURI MEDIATIKE.
Përmbajtjet (dhe nocionet), gjithashtu, janë emërtuar ashtu siç janë paraparë në programin mësimor.

Dorëshkrimi i dorëzuar për tekst shkollor ndjek metoda, udhëzime didaktike dhe aktivitete përkatëse për realizimin adekuat të standardeve për vlerësim sipas programit të miratuar mësimor dhe motivojnë mendimin kritik te nxënësit.

Në bazë të asaj që u tha më lartë, konstatojmë se dorëshkrimi për tekst shkollor i plotëson kriteret në raport të përshtatjes me programin mësimor.
Byroja e Zhvillimit të Arsimit **jep mendin pozitiv** për këtë dorëshkrim.

3. **GJUHË SHQIPE** për klasën VIII në shkollën fillore-(shifra 7)

Lidhur me harmonizimin e përmbajtjeve të dorëshkrimit të tekstit shkollor me programin mësimor të lëndës së gjuhës shqipe për klasën e tetë në arsimin fillor, në dorëshkrim janë të definuara dhe të emërtuara të gjitha temat/fushat programore siç janë: GJUHË DHE KOMUNIKIM, LETËRSI, TË SHPREHURIT DHE KRIJIMTARI dhe NJOHURI MEDIATIKE.
Përmbajtjet (dhe nocionet) janë emërtuar ashtu siç janë paraparë në programin mësimor por te **Të shprehurit dhe krijimtaria** mungon përmbajtja *Kërkesë/lutje.*

Доставениот ракопис за учебникот следи многу малку методи, потребни дидактички упатства и релевантни активности за соодветна реализација на стандардите за оценување според одобрената наставна програма.

Врз основа на горенаведеното, констатираме дека ракописот на учебникот не ги исполнува сите критериуми во однос на прилагодувањето со наставната програма.

Бирото за развој на образованието **не дава позитивно мислење** за овој ракопис.

4. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК** за VIII одделение во основното образование – (шифра 8)

Во врска со усогласеност на содржината на ракописот за учебник со наставната програма по Албански јазик за осмо одделение во основното образоание, во ракописот ги има дефининари и именувани сите теми/наставни подрачја како што се: ЈАЗИК И КОМУНИКАЦИЈА, ЛИТЕРАТУРА, ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ и МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ.
Некои содржини (и поими) во програмското подрачје **Литература, изразување и творење** се именувани различно од тоа како што се предвидени во наставната програма.

Доставениот ракопис за учебникот ги следи методите, потребните дидактички упатства и активностите за реализација на стандардите за оценување според одобрената наставна програма.

Врз основа на горенаведеното, констатираме дека ракописот на учебникот ги исполнува критериумите во однос на прилагодувањето со наставната програма.

Бирото за развој на образованието **дава позитивно мислење** за овој ракопис.

Dorëshkrimi i dorëzuar për tekst shkollor ndjek shumë pak metoda, udhëzime didaktike dhe aktivitete përkatëse për realizimin adekuat të standardeve për vlerësim sipas programit të miratuar mësimor.

Në bazë të asaj që u tha më lartë, konstatojmë se dorëshkrimi për tekst shkollor nuk i plotëson të gjitha kriteret në raport të përshtatjes me programin mësimor.

Byroja e Zhvillimit të Arsimit **nuk jep mendin pozitiv** për këtë dorëshkrim.

4. **GJUHË SHQIPE** për klasën VIII në shkollën fillore-(shifra 8)

Lidhur me harmonizimin e përmbajtjeve të dorëshkrimit të tekstit shkollor me programin mësimor të lëndës së gjuhës shqipe për klasën e tetë në arsimin fillor, në dorëshkrim janë të definuara dhe të emërtuara të gjitha temat/fushat programore siç janë: GJUHË DHE KOMUNIKIM, LETËRSI, TË SHPREHURIT DHE KRIJIMTARI dhe NJOHURI MEDIATIKE.
Disa përmbajtje (dhe nocione) te fusha programore **Letërsi, të shprehurit dhe krijimtari** janë emërtuar ndryshe nga ajo që është paraparë në programin mësimor.

Dorëshkrimi i dorëzuar për tekst shkollor i ndjek metodat, udhëzimet didaktike dhe aktivitetet për realizimin e standardeve për vlerësim sipas programit të miratuar mësimor.

Në bazë të asaj që u tha më lartë, konstatojmë se dorëshkrimi për tekst shkollor i plotëson kriteret në raport të përshtatjes me programin mësimor.

Byroja e Zhvillimit të Arsimit **jep mendin pozitiv** për këtë dorëshkrim.

Комисија за давање мислење/Komisioni për dhënien e mendimit:

Masar Avdiju – советник/këshilltar – координатор/koordinator

Ajshe Selmani- раководител на одделение/udhëheqëse njësie – член/anëtare